

[Udenrigsministeren.]

ængstelse for, at en altfor liberal kreditgivning ville få en skadelig indflydelse på deres interne finansielle stabilitet og medføre en inflatorisk prisudvikling. Der blev fra kreditorlandenes side yderligere lagt vægt på, at debitorlandenes træk på de nye kreditter på et så tidligt tidspunkt som muligt skulle ledsages af guldbetalinger med den deraf følgende tilskyndelse til at træffe foranstaltninger for at forbedre deres betalingsbalance. Overfor disse kreditorsynspunkter stod debitorlandenes ønske om at modtage så rigelig kredit, at de ikke af hensyn til deres betalingsstilling eller udsigten til at måtte præstere guldbetalinger skulle se sig nødsaget til at foretage drastiske begrænsninger af importen til skade for genopbygningen eller føre en altfor restriktiv økonomisk politik med den deraf følgende lavere økonomiske aktivitet og fare for arbejdsløshed; ligeledes blev det fra debitorlandenes side påpeget, at betalingsunionen burde tilrettelægges på en sådan måde, at der skabtes en tilskyndelse for kreditorlandene til at undgå et for stort overskud i deres samhandel med de øvrige medlemslande. I forbindelse med spørgsmålet om kreditternes størrelse stod problemet om afviklingen af de udestående mellemværender mellem landene på det tidspunkt, da den nye ordning skulle træde i kraft. Det er klart, at kreditmuligheder, der måtte være rummelige nok for debitorlandene til at klare deres løbende forpligtelser, ville blive aldeles utilstrækkelige, dersom landene blev tvunget til at tilbagebetale større beløb som afdrag på gammel gæld over et kortere tidsrum. Dette problem fandt imidlertid sin løsning gennem de trufne aftaler om konsolidering af den udestående gæld pr. 30. juni 1950, og jeg skal herom tillade mig at henvise til det af den højtærede finansminister fremsatte lovforslag.

Disse interessemodsatninger med hensyn til kreditternes størrelse og guldbetalingerne blev omsider løst ved et kompromis mellem kreditorlandenes og debitorlandenes ønsker. Man enedes om at beregne hvert lands kvote som 15 pct. af summen af dets løbende indtægter og udgifter i betalingsforholdet overfor de andre medlemslande i 1949. Kvoterne andrager ialt omtrent 4 milliarder dollars. Danmarks kvote er 195 mill. dollars eller ca. 1 350 mill. kr., hvilket er 4,9 pct. af de samlede kvoter. Indenfor hver kvote har det enkelte medlemsland ret til at modtage 60 pct. i kredit fra be-

talingsunionen, og det er omvendt pligtigt til at yde unionen kredit til et beløb af 60 pct. af kvoten. For at lette debitorlandenes stilling er det bestemt, at landene kan trække indtil $\frac{1}{5}$ af kvoten uden pligt til at betale guld. Hvis et debitorland trækker på kvoten udover den første femtedel, er det pligtigt til efter en stigende skala at indbetale guld til unionen. På lignende måde er kreditorlandene pligtige til at yde kredit for den første femtedel af deres kvote uden at modtage guld. Når et kreditorlands tilgodehavende hos unionen overstiger $\frac{1}{5}$ af dets kvote, vil det modtage guld for halvdelen af det overskydende beløb og skal yde kredit for den anden halvdel.

Man måtte imidlertid forudse, at der trods reglerne om guldbetaling vil kunne opstå situationer, hvor et land kommer i en så udpræget kreditor- eller debitorstilling overfor unionen, at dets kvote vil blive opbrugt. Spørgsmålet blev da, hvilke foranstaltninger der kan træffes for at genoprette ligevægten i det pågældende lands betalingsforhold, således at det får muligheder for at forblive medlem af unionen. Regler herom er ikke givet i overenskomsten om betalingsunionen, men i direktiverne for unionens ledelse og i den af organisationen vedtagne kode om handelens liberalisering. Reglerne bør dog nævnes her, da de er uløseligt forbundet med betalingsunionens funktion. Hvis et kreditorland oparbejder et overskud svarende til 75 pct. af sin kvote, skal betalingsunionens ledelse tage spørgsmålet op til undersøgelse og stille forslag til rådet om de foranstaltninger, der bør træffes. Det vil fra debitorlandenes synspunkt i et sådant tilfælde være ønskeligt, om kreditorlandet kunne formås til at søge at fremme sin økonomiske aktivitet og derigennem stimulere importen og nedbringe overskuddet. Dersom overskuddet når op på 100 pct. af kvoten, skal organisationen overveje, hvilket arrangement der kan træffes, for at landet kan forblive i unionen. For debitorlandenes vedkommende stiller sagen sig anderledes. Det afgørende for disse lande har været at sikre sig en adgang til uanset reglerne om handelens liberalisering at genindføre de nødvendige indførselsrestriktioner til beskyttelse af deres betalingsbalance, dersom underskuddet overfor unionen bliver for stort i forhold til størrelsen af deres valutareserver. En sådan adgang er udtrykkeligt hjemlet i koden om handelens liberalisering.